

УДК 355.01(470+571:477)«2014/2022» *Петро ЧЕРНЕГА, Володимир ЛУЩАЙ*
(м. Київ)

Загарбницька війна Росії проти України 2014-2022 рр.: передумови, причини, наслідки

Впродовж XV – початку XXI століть Московське царство, яке привласнивши 1721 р. назву праукраїнської держави Київської Русі, стало Російською імперією, а з 1922 р. – імперією радянською, вело перманентні загарбницькі війни. Московити провели у загарбницьких війнах понад 330 років, поневоливши близько двох сотень народів, асимілювали й знищили половину з них. Правителі й ідеологи цих державних утворень витворили новий тип месіанства: не жертвовного, а розбійного, загарбницького, подібного тому, який конкістадори Іспанії, чинили в Південній та Центральній Америці XV-XVI ст.ст. Жорстокий, злиденний та вбогий московський імперіалізм втілювали московити – народ рабів, який в своєму приниженому стані підкорений одноосібній владі, прагнув і дотепер хоче поширити тиранське панування над іншими, мріючи володарювати Світом.

Потуга цієї імперії насильства та зла з середини XVII ст. залежала виключно від людських, матеріальних та виробничих потужностей України. Сьогодні влада і народи путінської Росії, понад 86 % їх представників, підтримали війну проти України, насильство, вбивства, мародерство і геноцид цивільного населення, що чинять їхні військові. Все це засвідчує, що московити люблять тиранію, деспотію режиму, вони його запалюють, надихають на злочини проти людяності. Жорстокість, брехня, хитрощі, дикунська байдужість до святості угод і обіцянок, правдивості почуттів та справедливості вчинків і сьогодні тріумфують, як і в попередні століття, в суспільно-політичному житті Росії. Російська цивілізація не далеко відійшла від свого джерела – Золотої Орди і Московського улусу, званого в історіографії царством.

Московити, вищеназваними способами і засобами загарбницьких війн, масовими репресіями, терором, переселенням і депортаціями українців з їх території до Сибіру і Далекого Сходу, трьома організованими Голодоморами, два з яких 1921-1923 рр. та 1946-1947 рр., як і 1932-1933 рр. мали ознаки геноциду української нації, нищачи українську культуру, зокрема забороняючи мову, національну літературу і мистецтво, тотально омосковлюючи духовне життя українців, заселяли їх землі «русскими», прагнули як і сьогодні ліквідувати наш народ і державність.

Вистояти і перемогти у війні зі споконвічним і найжорстокішим ворогом, продовжити успішний демократичний поступ на шляху розбудови європейської країни, збереження і зміцнення національної ідентичності нам допоможе не лише героїзм народу і демократичний світ, а й реформування політико-правової системи, освіти, наукових знань та інформації й особливо кадрової політики в державі.

Сьогодні, коли в світі наростає війна ідентичностей, нам необхідно об'єднати українство навколо національної ідеї, наших символів, традицій і звичаїв, духовних цінностей, здобутків національної культури, що сприятиме збереженню, розвитку й зміцненню національної демократичної держави. Вагоме місце у виконанні цих завдань належить не лише владі, а й сфері освіти, науки, засобам масової інформації, які для об'єднання народу, зміцнення його національної та політичної свідомості, мають донести і озброїти українців змістовними, об'єктивними знаннями історичного досвіду нації, її проблем і прорахунків, донести здобутки національної культури, особливо духовної. Саме гуманітарна складова духовної культури української нації сприяла і підіймала на боротьбу з ворогами, особливо з російською і комуністичною імперіями, які впродовж понад 300 років намагалися знищити наш народ. Їм, як і путінській Росії, потрібна Україна без українців.

Для перемоги і входження України до ЄС і НАТО нам необхідно рішуче боротися з ганебним, підлим міжнародним явищем москвофільством, донести світовій громадськості його трагічні наслідки для народів. Ще великий Наполеон, на відміну від сучасних лідерів Франції та Німеччини попереджав, що «московити найжорстокіші й найпідліші дикуни, які не мають жодного уявлення про мораль, а європейці вшанують моє ім'я, коли Московщина загарбає Європу».

На порядку денному стоїть проблема очищення органів влади та усіх сфер суспільно-політичного життя від москвофільськи налаштованих чиновників, які впродовж 30 років, наділені особливою індульгенцією, ними переповнені державні і недержавні інститути влади, політичні, економічні, культурні сфери управління. Саме вони, перебуваючи в полоні «руського мира», руйнують основи української ментальності, ігнорують нашу мову, історію, традиції, звичаї, загалом культуру, національні інтереси, породжуючи колабораціонізм і зраду. Негайного вирішення вимагає проблема підбору, підготовки і призначення управлінських кадрів. В органах державної влади, впродовж відродження Української держави, домінували непрофесійні, непатріотичні, часто з кримінальним минулим особи, які ігноруючи закони держави і принципи права, інститути демократії, створили злочинсько-олігархічну систему влади, не усвідомлювали своєї історичної місії, не прагнули, а навпаки сприяли російській антиукраїнській політиці, що стала наслідком розв'язання війни Росією проти України.

Нагального удосконалення до рівня кращих європейських стандартів вимагає нормотворча та законодавча діяльність держави, що перебувала під впливом олігархів, які переслідували власні інтереси наживи і збагачення. Ганебною є практика виборів до Верховної і місцевих рад, призначення чиновників з кримінальним минулим, зокрема й рецидивістів.

Однією з причин розв'язання війни Росією проти України стало упосліджене, байдуже, з негативними наслідками ставлення влади до освіти і науки, зокрема до їх важливих українознавчих складових, а саме: скорочення годин в навчальних планах на вивчення Історії України, Історії української культури, Української етнології, Української мови та літератури та інших. Все це спричинило, зокрема у Криму та Південно-Східних краях України посилення ідеології «руського мира»,

негативного впливу на якість інтелігенції. Україна для успішного входження в ЄС мусить зміцнювати устої єдиної державної української мови, наповнити національним змістом і характером освіту і гуманітарні науки, позбутися православної церкви російського патріархату – структури ФСБ Росії. Наше прагнення до свободи й боротьбу з імперією Зла – Росією мають надихати ідеї Пророка Тараса Шевченка, його любов до України і ненависть до московитів, а також героїчна боротьба українців з окупантами під гаслом «Геть від Москви !», що нині набирає силу у нашому суспільстві і Світі.

УДК 327(100)

*Оксана ЧЕРЕВКО
(м. Київ)*

На кону – майбутнє Світу

Не буду приховувати, що оптимістична назва конференції викликала в мене певний подив, але й наštтовхнула на думку про те, що, мабуть, понад усе хотілося б побачити післявоєнний світ не просто іншим, а значно кращим, насамперед гуманнішим, у якому не буде рф, а, отже, не буде зла, насилля, агресії. Але всі спроби спрогнозувати, як зміниться людина, її погляди, цінності, стали для мене другорядними після 2 квітня 2022 р., коли ЗСУ звільнили Київську область і всьому світу відкрилися нелюдські злочини рашистів на українських землях.

Це стало точкою неповернення. Тепер уже для мене не має жодного значення, як агресор, його потенційні союзники, що пояснюють своє лояльне ставлення до рф захистом національних, насамперед енергетичних інтересів, та мовчазні спостерігачі, якими є, як на мене, лідери країн, міжнародних організацій, які обмежуються висловленням свого «глибокого суму» та співчуття з приводу трагедії в Бучі, Ірпені, Гостомелі Бородянці..., виправдовуватимуть ці злочини проти людства. Страшно собі навіть уявити, які картини рашистських звірств будуть викриті в Мелітополі, Бердянську, Херсоні, Каховці та інших містах і селах, що досі залишаються під окупацією.

Прогнозування подальшого розвитку подій – невдячна справа, тому залишимо її для військових експертів, політиків, політологів. Історикам належить чітко фіксувати все те, що відбувається сьогодні в Україні та світі, не випускаючи з поля зору жодної події, жодного епізоду, жодної міжнародної реакції на гуманітарну катастрофу в Україні. Сьогодні немає ніяких сумнівів у тому, що агресор здійснює проти українського народу сплановану політику геноциду. На жаль, частина державних лідерів не дають собі звіт у тому, що їхнє невизнання цього беззаперечного факту тим самим спричиняє нові жертви серед українського населення щодня, щогодини, щохвилини. Рано чи пізно вони змушені будуть визнати ці злочини, але чи пробачить людство нерішучість та зволікання? Жодним чином ні! Тому прогресивна світова, європейська та українська історична спільнота має об'єднати свої зусилля задля того, щоб створити літопис,